

A בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף קט"ו of יבמות
The topics we will learn about include.

The instances in which a woman is נאמן to say בעלי מת
The instances of מלחמה, war, and קטטה, strife, in which a woman is NOT נאמן to say בעלי מת

The question of נאמן to say בעלי מת during times of war, if a אחד אחד is נאמן to say מת בעלה during times of war

A

The instances in which
a woman is נאמן
to say בעלי מת

The question of
עד אחד נאמן במלחמה

B The question of חיישין שמה פינן, if a סימן, an indication on a utensil proves the status of its contents, although the original contents were possibly removed

B

The question of
חיישין שמה פינן

1 So let's review

Zugt Di Mishna

האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים
 A woman who traveled abroad with her husband,
 שלום בינו לבינה
 ושלוש בעולם
 When their relationship was good and the world was peaceful;

ובאה ואמרה מת בעלי
 תנשא
 מת בעלי
 תתייבם

She returns and testifies that her husband disappeared and subsequently died.
 She is permitted to marry if he had children, or for Yibum if he died childless.

She is נאמן because,
 אשה דייקא ומינסבא
 She definitely investigated further to be certain that her husband died, to avoid
 חומר שהחמרת עליה בסופה
 The severe penalties that she would receive if he returns alive -

However,
 שלום בינו לבינה ומלחמה בעולם
 If their relationship was good, but the world was at war,
 OR -
 קטטה בינו לבינה ושלוש בעולם
 Their relationship was not good, but the world was calm
 אינה נאמנת
 She is not believed and prohibited to marry.

In the case of בינה לבינה, Rashi explains;
 מתוך ששונאתו
 היא רוצה לאסור עצמה עליו
 She is not believed, because she probably did not investigate thoroughly, because if he returns she actually wants to become prohibited to him.

In the case of מלחמה בעולם, the Gemara explains;
 משום דאמרה בדמי
 וסברא ודאי מת
 She is NOT believed, because she merely assumed that he was killed among the many casualties of war, and did NOT wait around to ascertain his death, because of the dangerous situation.
 ואיכא דעבד סמתרי וחיה
 While it is possible that he was treated and survived.

However, if it was a מלחמה, and she testifies
 שעת מלחמה, and she testifies
 מת על מטתו,
 מהימנא
 She is believed, because, we assume that she ascertained his death.

=====

1

משנה:

האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים

<p>קטטה בינו לבינה ושלוש בעולם</p> <p style="color: red; font-weight: bold;">אינה נאמנת</p> <p style="color: red;">▼</p> <p>מתוך ששונאתו היא רוצה לאסור עצמה עליו</p>	<p>שלום בינו לבינה ומלחמה בעולם</p> <p style="color: red; font-weight: bold;">אינה נאמנת</p> <p style="color: red;">▼</p> <p>ולקח דאמרה בדמי וסברא ודאי מת ואיכא דעבד סמתרי וחיה</p> <p style="color: green;">▼</p>	<p>שלום בינו לבינה ושלוש בעולם</p> <p style="color: green; font-weight: bold;">ובאה ואמרה מת בעלי תנשא מת בעלי תתייבם</p> <p style="color: green;">▼</p> <p>אלה דייקא ומינסבא to avoid חומר להחמיר עליה בסופה</p>
---	---	---

However,
if she testifies
מת על מטתו
מהימנא

2 The Gemara asks
איבעיא להו
החזיקה היא מלחמה בעולם מהו
In a case in which she established that the world was at war. The Bais Din has no independent knowledge of war in that region.
מי אמרינן מה לה לשקר
דאי בעיא אמרה שלום בעולם
Do we say she is נאמן because she has a מיגו, in that she could have lied and said that there was שלום בעולם, and she would be נאמן? Therefore, when she says that there was a מלחמה, she is also נאמן?
OR
כיון דאיחזקה אמרה בדדמי
ולא אתי מה לי לשקר ומרע חזקתיה
She is not נאמן, because that which generally אינה במלחמה אינה, is not because of חשש משקר, but because of a possibly mistaken assumption, for which מיגו does not help.

The Gemara cites two Braisos as possible proofs, but ultimately this Shaila remains unresolved.
=====

2 *איבעיא לכו*
החזיקה היא מלחמה בעולם מהו?
מי אמרינן...
כיון דאיחזקה אמרה בדדמי
ולא אתי מה לי לשקר
ומרע חזקתיה
מה לה לשקר
דאי בעיא אמרה
שלום בעולם
This Shaila remains unresolved

3 The Gemara asks another Shaila:
איבעיא להו
עד אחד במלחמה מהו
If an אחד עד testifies מת בעלה during time of war, will his עדות be accepted by Bais Din, so that she may marry?

The Gemara elaborates:
טעמא דעד אחד
משום דמילתא דעבידא לאיגלווי לא משקר
Is the main reason of עד אחד נסת ע"פ regarding אשה, that he is believed, because it probably would become known if the husband is alive, therefore he will not lie?
והכא נמי לא משקר
This is also applicable to עד אחד במלחמה, and therefore she may marry?
OR;
טעמא דעד אחד
משום דאיהי דייקא ומינסבא
The main reason for עד אחד נסת ע"פ, is because she accurately verifies her husband's death;
והכא במלחמה
לא דייקא ומינסבא
דאמרה בדדמי
However, in a state of war she may not thoroughly verify her husband's death, as explained earlier. Therefore, we cannot rely on the עד אחד, and she may NOT marry.

3 *איבעיא לכו*
עד אחד במלחמה מהו?
טעמא דעד אחד
משום דמילתא דעבידא לאיגלווי
דייקא ומינסבא
והכא במלחמה
לא דייקא ומינסבא
דאמרה בדדמי
טעמא דעד אחד
משום דמילתא דעבידא לאיגלווי
לא משקר
והכא נמי
לא משקר

4 The Gemara answers from a Braisa
 ת"ש מעשה בשני תלמידי חכמים
 שהיו באין עם אבא יוסי בן סימאי בספינה וטבעה
 There was an incident involving two scholars who were
 traveling by boat, and it sank,
 והשיא רבי נשותיהן ע"פ נשים
 רבי permitted their wives to marry based on the testimony
 of women.

והא מים כמלחמה דמו
 And Rashi explains
 דאיכא למימר בדדמי

Drowning in water is comparable to war in that people
 may make assumptions,
 ונשים אפילו מאה כעד אחד דמו
 וקתני השיא
 The testimony of women is comparable to אחד, and רבי
 accepted it - Apparently,
 עד אחד במלחמה נאמן

5 The Gemara rejects this proof and says that the ruling
 there could not have been based on their עדות, because,
 מים שאין להם סוף
 אשתו אסורה
 In a case of drowning at sea, the wife may NOT marry,
 because there is always the possibility that he emerged
 further away, out of sight.

אלא היכי דמי דאמרי
 אסקינהו קמן וחזינהו לאלתר
 וקאמרי סימנין

In that incident, the women testified that the bodies were
 recovered, and they provide specific identifying marks.
 דלאו עלייהו סמכינן אלא אסימנים
 The Bais Din was not relying on their עדות, but on the
 סימנים. Therefore,
 השיא רבי נשותיהן
 =====

6 The Gemara continues discussing סימנים, and relates the
 following incident:
 ההוא גברא דאפקיד שומשמי גבי חבריה
 Someone left his sesame seeds with a friend for safekeep-
 ing;

אמר ליה הב לי שומשמי
 אמר ליה שקילתינהו

When the owner came for them, the friend responded,
 "You have already taken them." Upon which the owner
 said;

והא כן וכן הויין
 ובחביתא רמיין

He mentioned the quantity of the שומשמי and type of
 barrel in which they were placed, to prove that his friend
 still had them.

א"ל דידך שקלתינהו
 והני אחריני נינהו

The friend responded, "You have taken yours, and these
 are others."

4

 מעשה בשני תלמידי חכמים
 שהיו באין עם אבא יוסי בן סימאי בספינה
 וטבעה
 והשיא רבי נשותיהן
 ע"פ נשים

והא מים כמלחמה דמו
 דאיכא למימר בדדמי
 ונשים אפילו מאה כעד אחד דמו
 וקתני השיא

5

 The ruling there could not have been
 based on their עדות,
 because,
 מים שאין להם סוף אשתו אסורה

אלא היכי דמי דאמרי
 אסקינהו קמן וחזינהו לאלתר
 וקאמרי סימנין
 דלאו עלייהו סמכינן
 אלא אסימנים

6 The Gemara continues discussing סימנים...

ההוא גברא
 דאפקיד שומשמי גבי חבריה

אמר ליה הב לי שומשמי

אמר ליה שקילתינהו

והא כן וכן הויין
 ובחביתא רמיין

א"ל דידך שקלתינהו
 והני אחריני נינהו

7 סבר רב חסדא למימר
היינו שני תלמידי חכמים
רב חסדא attempted to compare the situation of שומשמי to
the incident of the two missing scholars, that although
there is a possibility that
הנך אזלו לעלמא
והני אחריני נינהו
Perhaps the scholars drowned and these are the bodies of
others who bore the same סימנים? Nevertheless, the סימנים
were still acceptable proof.
So too, in the case of the שומשמי, we do not say
דידך שקלתינהו
והני אחריני נינהו
Rather, the סימנים ARE still acceptable proof that they
were NOT returned.

7 סבר רב חסדא אמאי
היינו שני תלמידי חכמים
although there is a possibility that
הנך אזלו לעלמא והני אחריני נינהו
Nevertheless, the סימנים
were still acceptable proof
So too, in the case of the שומשמי,
We do not say
דידך שקלתינהו
והני אחריני נינהו

8 רבא disagrees and says that the situation of שומשמי is NOT comparable to the incident of the two scholars
 התם קאמרי סימנים
 הכא שומשמי מאי סימנא אית להו
 In the incident of the two scholars, they mentioned reliable סימנים. However, in the incident of the שומשמי, the indications are NOT considered סימנים, because,
 ודקאמר כן וכן הויין
 אימר חושבנא איתרמי
 The precise quantity of שומשמי mentioned could have been a good guess.

And regarding
 ובחביתא רמיין
 The סימן of the container,
 חיישינן שמא פינן
 There is a possibility that his שומשמי were removed, and replaced with others.
 Therefore it is NOT a סימן

The Gemara cites a Mishnah in which פינן שמא פינן seems to be a Machlokes:

מצא כלי
 If one found a utensil with some contents,
 וכתוב עליו קו"ף

קרבן
 If the letter ק' was inscribed, they are assumed to be a קרבן.
 מ"ם מעשר

If the letter מ' was inscribed, they are considered מעשר.
 דל"ת דמוע

The letter ד' stands for דמוע
 טי"ת טבל
 טבל for ט'
 תי"ו תרומה
 ת' for תרומה

שבשעת הסכנה היו כותבין תי"ו תחת תרומה
 During times when it was dangerous to observe Mitzvos, they would conceal the status of the produce by inscribing a letter in place of the name.

Although there is a possibility of פינן שמא פינן, they are still considered סימנים, because, according to the Tanna Kamma we do not say פינן שמא פינן.

ר' יוסי אומר
 אפילו מצא חבית וכתוב עליה תרומה הרי אלו חולין
 disagrees and says that even when the complete word תרומה was inscribed, they are still considered חולין
 שאני אומר אשתקד הוה מלא תרומה ופינה

Because we assume that it once contained תרומה which has since been removed.

This shows that רבי יוסי says even שקולא פינן רבי יוסי

8

רבא disagrees

התם
 קאמרי סימנים
 הכא שומשמי
 מאי סימנא אית להו

וכחביתא
 רמיין
 חיישינן
 שמא פינן

ודקאמר
 כן וכן הויין
 אימר חושבנא
 איתרמי

The Gemara cites a Mishnah in which חיישינן שמא פינן seems to be a Machlokes:

מצא כלי

ל' יוסי אומר
 אפילו
 מצא חבית
 וכתוב עליה
 תרומה
 הרי אלו
 חולין

לאני אומר
 אשתקד הוה מלא תרומה
 ופינה

תא קאמר
 וכתוב עליו
 קו"ף - קרבן
 מ"ם - מעשר
 דל"ת - דמוע
 טי"ת - טבל
 תי"ו - תרומה

לבטל פסקי
 פיו כותבין תי"ו
 תחת תרומה

9 However, the Gemara says;
 דכולי עלמא חיישינן שמא פינן
 However, the Tanna Kamma says that in this instance
 there is no חשש שמא פינן, because,
 אם איתא דפינהו
 מיכפר הוה כפר
 If the תרומה had been removed, he would have erased the
 inscription.

רבי יוסי disagrees and says that there is a חשש שמא פינן,
 because,
 אימר אישתלויי אישתלי
 Although the תרומה was removed, he might have forgotten
 to erase the inscription;
 OR
 לפנחיא שבקיה
 He intentionally left the inscription to prevent someone
 from stealing it.

9

דכולי עלמא
 חיישינן שמא פינן

רבי יוסי
 אימר אישתלויי
 אישתלי
 OR
 לפנחיא שבקיה

תנא קמא
 אם איתא דפינהו
 מיכפר הוה כפר

10 However, the Gemara on the next Daf concludes that the
 question of שומשמי IS a Machlokes:
 רב יימר אמר לא חיישינן
 רבינא אמר חיישינן
 והלכתא חיישינן

10

The Gemara on the next Daf concludes
 שומשמי
 IS a Machlokes:

רב יימר אמר
 לא חיישינן

רבינא אמר
 חיישינן

↓

והלכתא חיישינן